İBRÂHİM BİN ŞEYBÂN

Evliyânın büyüklerinden. İsmi İbrâhîm bin Şeybân Kırmısînî olup, künyesi Ebû İshâk'dır. Kazvinlidir. Ebû Abdullah Magribî'nin talebesi, İbrâhîm-i Havvâs'ın arkadaşıdır. Başka büyük zâtlarla da görüşüp sohbet etti. 337 (m. 949)'de vefât etti. Haram ve şüphelilerden sakınmakta, kitap ve sünnete tâbi olmakta, büyüklere bağlılıkta çok ileri idi. İyi huyları ve güzel

vasıfları çok idi. Nefsin arzu ettiklerini yapmamakta çok dikkatli, dînin yayılması için çok gayretli idi. Abdullah bin Menâzîl (radıyallahü anh) buyurdu ki: “İbrâhîm bin Şeybân (radıyallahü anh) evliyâ ve edeb ehli için huccet (delîl), Ehl-i sünnet düşmanları için susturucu idi. Vakitlerini çok iyi değerlendirir, her an Allahü teâlâyı hatırlar idi.”

Hac için Mekke-i mükerremeye giderken, önce Medîne-i münevvereye uğrayıp, Peygamber efendimizin kabr-i şerîfini ziyâret ederek, “Esselâmü aleyke yâ Resûlallah” diye selâm verir, kabr-i şerîften “Ve aleyküm selâm ey İbn-i Şeybân” sesini duyardı.

Kendisi anlattı: “Nefsime muhalefet etmek için, doyasıya çorba içmiyeceğime söz vermiştim. Şam’da bulunuyordum. Birgün, bir tabak çorba getirdiler. Çorbayı içtim ve çarşıya çıktım. Bir dükkânın önünde içki küpleri gördüm. Dükkân sahibi, “Bu içki küplerine niçin bakıyorsunuz?” deyince, ona nasîhat vermeye karar verdim. Önce küplerden içkiyi yere boşaltmaya başladım. Beni, devletin bu işle vazîfeli memuru sandığı için bir şey diyemedi. Nasîhat vermeye başlayınca beni tanıdı. Elindeki değnekle vurmaya başladı. O sırada, oradan geçmekte olan Abdullah Magribî hazretleri aramıza girip, o kimseyi teskin etti. Bana dönerek “Niçin sana vurdu?” diye sordu. Ben de, “Doyasıya yediğim bir mercimek çorbasına karşılık, yirmi kadar sopa vurdu” deyince, “Geçmiş olsun, yine ucuz kurtuldun” dedi.

İbrâhîm bin Şeybân buyurdu ki:

“Allahü teâlâ, müslümanlara âhirette vereceklerine karşılık olmak üzere, dünyâda iki şeyi ihsân etmiştir. Bunlardan birincisi; Cennete bedel olması için câmilerde bulunmak. İkincisi; Allahü teâlânın dîdârına karşılık, mü’minlerin yüzlerine muhabbetle bakmak.”

Oğluna nasîhatında, “Helal yemek ye, fakîrlere ve gariplere, hizmet etme imkânı bulduğun herkese hizmette fark gözetme. Bu husûsta herkesi kendinden üstün bil.”

“Allahü teâlâdan başkasından kurtulmak isteyen, Rabbine ihlâsla ibâdet etsin.”

“Allahü teâlâ, insanlara ihlâsı anlatıp, kendisi tatbik etmeyen kimsenin perdesini, herkesin arasında yırtar ve onun iç yüzünü meydana çıkarır.”

“Sefîl (aşağılık) kimse, Allahtan korkmayan ve O’na âsî olandır. Yine en sefil kimse, herşeyi bedel ile, karşılık ile veren, verdiği herşeyden menfaat bekleyen ve verdiğini başa kakan kimsedir.”

“Tevâzu edenler şeref sahibi olmakta, takvâ ehli de izzet sahibi olmaktadır.” “Allah korkusu bir kalbe yerleşince, dünyâ düşünceleri orada durmaz.” “Tevekkül, Allahü teâlâ ile kul arasında bir sırdır ki, başkalarına bildirmemek lâzımdır.” “Hep Allahü teâlâyı hatırla. O’nu hiç unutma, ölümü de aklından çıkarma.”

“Büyüklere karşı edebi, saygıyı terk eden kimse, kendisini insanlar arasında rezil edecek iddialara kapılır.”

“Evliyâlık yolunda bulunan bir kimsenin gerilemesine, hattâ helakine sebeb olan şey, dünyâ ehlinin hâline meyletmesidir.”

Babasından rivâyetle buyurdu ki: “Zâhirî edebler için, ilim öğren. Bâtınî edebler için de, vera’ ve takvâ (haram ve şüphelilerden sakınmak) ile amel eyle. Seni Allahü teâlâdan uzaklaştıran herşeyden uzak dur.”

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Hilyet-ül-evliyâ cild-10, sh. 361

2) Şezerât-üz-zeheb cild-2, sh. 344

3) Tabakât-ül-kübrâ cild-1, sh. 113

4) Risâle-i Kuşeyrî cild-1, sh. 163

5) Tabakât-üs-sûfiyye sh. 402

6) Nefehât-ül-üns sh. 361

7) Tam İlmihâl Se’âdet-i Ebediyye sh. 1021

8) Tezkiret-ül-evliyâ cild-12, sh. 212